

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

לדירתה במטרה לתופסה עם נכר זר, עניין שהתגלגל אל בן כותלי בית המושב. בכתבה זו מובע שיחזור האירוע, באמצעות העדויות שהובאו בכיתת-המושב. בשער הגליון: מפכ"ל הממשלה, יחזקאל סהר.

גליון "העולם הזה", שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הביא כתבת-שער תחת הכותרת, "הטראגדיה של ממשלת ישראל", שכללה ניתוח תהליך הרקב שאזן בממשלה מימי המנדט ועד לימי הצמד יחזקאל סהר תמנום בן-גוריון, שמישפטו הסתיים בשביע שבו הופיע הגליון. רשימה נוספת הקשורה בי מישפט, תחת הכותרת, "מה אמרו השופטים", התייחסה למישפט עמום בן-גוריון נגד שורת המתנדבים ולפסקי-הדין שהיה המור כלפי שני הצדדים, עם ביקורת קלנית-במיוחד כלפי ראשי-הממשלה טרה. פרשה נוספת שהרעשה את המדינה באותה עת, היא פרשת נכ" רכבה שלום, שחוקר דת מורשנים נרמז להתפרצות ברכאריה

"העולם הזה" 1032
תאריך: 24.7.1957

אניית-מיבחן בתעלת-סואץ * כלנתאר מכלנותו * מירמוביץ נותן עצות לנבחרת ישראל

העם

אל הסואץ!

הידיעה עצמה היתה משמחת למדי: האונייה ברגיטה טופט, המניפה אומנם דגל דני, אך החכורה בידי חברת צ"מ עברה את תעלת-סואץ בדרכה מראנגון לחיפה. כשבמחסניה מיטען-אורו בשווי רבע מיליון דולר. טופט עזבה את אילת לפני כמעט חצי שנה, עלתה בלהבות בנמל ראנגון. אך התאוששה וחזרה לחופי-ישראל. אולם פרט אחד העיב על השימחה ועורר דאגה חמורה בלב כל אזרחי ימאי-ישראלי. היחיד באוניה הדנית, נעצר בסואץ, הורד מן האוניה והושם בכלא.

קוראי העולם הזה לא היו צריכים נחש כדי לדעת מי האיש: כתב העולם הזה רפי ("גלסון") אילון, איש פלמ"ח ונכה מילחמת-העצמאות, שעלה על האוניה בי שליחות השבועון ובתפקיד של מלצר, שיעשע את קוראי השבועון בחודשים הראשונים בכתבתיו הטבולות-בהומור על הנסיעה ועל המזרח הרחוק. כימאי ותיק הוא נושא פיננסי-ימאי יחד עם תעודת-העיתונאי שלו.

אולי להפתעת עצמו, הפך השבוע נלסון, האיש שעמד כימאי ותיק בסערות רבות, מוקד להתפתחות סערה בינלאומית.

ציונות

מה פועל הוועד הפועל?

נאומים מפוצצים נשמעו השבוע מעל בימת הוועד-הפועל הציוני. מתחת לתמוך נתי-הענק של תיאודור הרצל, העומד במלוא

קומתו ומחזיק בידיו צילינדר, כפפות לבינות ומקל טיולים, קבע דויד בן-גוריון כי אין הבדל בין ציונים ולא-ציונים, אלא רק בין עולים ולא-עולים.

לעומתה, עמדו מנהיגי הציונות על יעוד התנועה, על משמיות הדור ועל התהום הטראגית הנפערת בין הנוער הישראלי ובין יהודי הגולה.

חלוקת השלל. זה היה המעמד החגיגי, גי, שחדר לכותרות העיתונות ונישא על גלי-הרדיו. אולם הרבה יותר נלהב היה ויכוח אחר, שאיש לא נאם באוזני העם. זה היה ויכוח פרוזאי על כסף.

באחד החזרים הצדדיים ישבו המנהיגי גים המעשיים, שכמו כל עשרות חברי-הוועד-הפועל הציוני באו במטוסים ובאריות, והשתכנו בכתייה-המלון הטובים — הכל על חשבון העם היהודי. עתה הציגו חשבון אחר. הצד השני של חשבון-הנפש: התקציב המיפולגתי.

כל המיפולגות הציוניות היות מן הסתם כומים אשר הקרנות הציוניות משלמות להן, לכאורה כפיצוי על כך שאינן עוררות מגביות פרטיות משלהן, אך בעוד שהכל מסימים על שיטה זו של חלוקת-השלל, יש הבדלים גדולים בגודל המנות שכל מיפולגה צריכה לקבל מן הסיר הר כללי.

השבוע היתה המקהלה אחידה: כל היר מיפולגות, ללא יוצאת מן הכלל, דרשו יר תר. מפא"י, מפ"ם, חרות, הדתיים — כולן הוכיחו באותות ובמופתים שלא תוכלנה לעמוד במיבחן, ואם לא יגדילו את ההקצבה שלהם בסכומים גדולים, תצטרכנה ליר ערוך מגביות נפרדות.

השאצה הגוררית. היה זה בלי ספק, ויכוח חשוב לבעליו. השאלה היתה רק אם זו היתה הבעיה הגוררית שעמדה לנגד עיני היהודים התמימים בברוקלין ובכרייסל, בקייפטאון ובקופנהאגן, כאשר שיל שלו את ידם לכיסם ותרמו את כספם ליר מען בניין ישראל והצלת אחים נרדפים.

עיריות

הבוקר שלמחרת

רחמים כלנתאר לא היה שיכור-ניצחון, גם כאשר קפץ מצד אחד של המחנה ליר קצה השני, הציל את ראשי-העיר המפא"יי, הפיל את שני סגני ראשי-העיר הדתיים ויר הפך את עצמו לסגן-ראש עירייה-קודש. הוא זכר כי אחרי כל לילה-הילולא בא הבוקר של מחרת, עם כאבי-הראש שלו.

החודש החל כלנתאר להקדים תרופה ליר מכה. אמנם, תקופת-הכהונה של העירייה תפוג רק בעוד שנתיים כמעט, אולם כלנתאר עשה לעצמו חשבון פשוט: עם כל יום העובר, יורדות מנייתיו. בעוד שנה שוב לא יהיה חשוב לאיש בעד מי יצביע אביר-הקפיצות, וכוסרו להשיג לעצמו סידור-בחיים יקטן במידה רבה ביותר.

אין רחמים לרחמים על כן רמז כלנתאר השבוע לחבריו-לשעבר במחנה הדתי, אותם עור לסלק מן השילטון העיר רונני: אם יתנו לו מישרה טובה ובטוחה בממשלות, מחוץ לעירייה, מישרה שתחזיק מעמד גם אחרי הבחירות הבאות, יהיה מוכן להושיט להם שוב את ידיו החבריות — דבר שיגרור בעקבותיו את הפלת ראשי-עיריית ירושלים, או לכידתו בשבי של קואליציה דתית.

עסקי-הדת בירושלים נלהבו לסיכוי, היו מוכנים לשבץ את כלנתאר במשכורת מתאימה. אולם משה שפירא, מנהיג היר פועל המורחי, הזהיר אותם המורות: אם

השנה, עם התרחבות תופעת הכלנתאר ריוס פתחה בתו של רחמים כלנתאר במיר אבק ציבורי לטיהור שמו של אבי התור פעה אביה. בדבר אחד אין ספק: לאור התנהגותם של משה דיין, אמנון ליר ויר צחק פרץ, נראית התנהגותו של כלנתאר תמימה ביותר.

יטייחו ברחמים לאיש כמו רחמים כלנתאר, יפתחו כזה פתח לבוגדים למיניהם, ויוכי שר הכלנתאריזם למהדרין.

אולם כלנתאר אינו איש חדי-צדדים. בי אותה שעה רמז גם לגרשון אגרון, ראשי-העיר המפא"יי, שהוא מוכן להסתדר אתו. אין הוא דורש ממנו יותר מאשר את איר תו הדבר: מישרה בטוחה.

השבוע היה מוטל גורלו של כלנתאר על כפות-המאזניים. דבר אחד היה ברור: ייר כה בשילטון הירושלמי מי שיתן מישרה טובה יותר וגם משתלמת יותר לרחמים כלנתאר.

כדורגל

ומבחן למישחק-המבחן

על מישחק-המבחן שנערך השבת בין נבחרת ישראל ומכבי נתניה, שהסתיים בי תוצאות 4:2 לטובת הנבחרת, כותב יוסל'ה מרימוביץ:

לאחר שנים של מישחק בנבחרת ישראלי, ניתנה לי ההזדמנות לראות את הנבחרת כצופה ביצע. אין אני חושב למתוח ביקורת על שחקנים שרק אתמול שיחקתי לצידם, כי בדרך-כלל קל להעביר ביקורת כשישבים על היציע, אולם ככדורגלן שי שיחק כמעט בכל הנבחרות הארציות בשנים האחרונות, אנסה לנתח כמה תופעות שראיתי במישחק.

קודם כל, יכולתי לראות שכל הבחורים שבעים מכדורגל, וזה ניכר ביחסם למישחק, אין ספק שי"א הכדורגלנים הראשונים של הנבחרת, הם הטובים ביותר במדינה. השאר הם רק תיירים, לכן היה רצוי שאם כבר לוקחים תיירים למשחק נגד אינדר נסיה, שייקחו את אלה שעוד לא נסעו. צדק זה צדק.

הנבחרת כולה הגיעה כמעט ל-60% מיר הרמה, שאלה היא מסוגלת להגיע. ההגנה היא פחות או יותר מושלמת, ולדעתי יש להכליל את המגן אמציה לבקוביץ בין י"א הראשונים. בהתקפה ובשורת-הרצים מגיע כל שחקן ליכולת טובה באופן אישי, אולם החיסרון נשאר כתמיד — מישחק-צוות. שיע גלור, למשל, היה בחצי השעה הראשונה די גרוע. מכיוון שרצונו העז לא עלה בקנה-אחד עם יכולתו, אולם כשהחל לשחק מישחק-צוות, עלתה רמת מישחקו בהרבה.

טוב עשה יאובנצ'יק, המתרגל את הנבחרת במישחקים רבים ככל האפשר. רק בדרך זו אפשר להרגיל את הקבוצה בי מינימום של זמן לשחק מישחק-צוות. כמו כן, היה זה שיקול נכון לבחור בתחילה צוות מצומצם, מתוכו תיבחר הנבחרת.

אולם הנבחרת ששיחקה בשבת עדיין אינה נבחרת במלוא-מובן-המילה. נבחרת טובה וראויה לשמה יכולה להיווצר רק על ידי שיפור רמת-המישחק של כל קבוצות הכדורגל בארץ, וזאת עוד עבודה לשנים.

אנשים

● ח"כ מפא"י יוסף אלמוגי, בשיחה עם דויד בן-גוריון בעניין התנהגות מועצת פועלי חיפה בשביתת אחא: "בחיפה קור"אים לי קצין ולא מזכיר-מועצת-הפועלים. וכשבאים אל קצין ואומרים לו לבגוד או להתאבד — הוא בוחר בהתאבדות."

• כיום מאמן נבחרת ישראל.

התמונה

שעוררה את זעם ביתי-המישפט. בשיא מישפט עמום בן-גוריון — שורת המתנדבים, הצטפס אביו של עמוס, ראשי-הממשלה דויד בן-גוריון, באופן הפגנתי עם